

NAGYVÁRAD

Elizetési ár: Vidéken egy óra 40 lei.
Nagyváradon: egy óra 30 lei.

Főszerkesztő: **HEGEDÜS NÁNDOR**
Felelős szerkesztő: **MARÓT SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Jászi Oszkár Nagy

Az emigrációs magyar politikának ma Bécsben is beismert taktikai hibája, hogy éppen azok a vezető-szemlelmei, akik jóhiszeműségéhez, önzetlen konjunkturaloz legkevesebb kérésért, megszállták el hosszú éveken át az utódok között való közvetlen és személyes politikai orientálódást. Csehszlovákiába csak elvergődött a forradalmi magyar politika néhány reprezentánsa; Erősen mindössze Lovász Márton járt közben a súlyosabb egyéniségek közül. Esemény, — túl azokon a konkrét társadalmi célokon, melyek Erdélybe szölettek — Jászi Oszkár romániai utazása, mely lehet erdélyi tapasztalatait, amiket két tervezett útján alkalma lesz szerezni, megállalásának a magyar emigráció támogatására is.

Jászi Oszkár legutoljára 1918. őszén mai Románia földjén s kísérelt Arad befolyást gyakorolni forradalmi időkben mint nemzetiségi miniszter egy új életre készülődő nép politikusaival. A mai és mai erdélyi útja között nemzeti sorsa vettette az idő barázdáiba s Jászi Oszkárnak, aki nagyszerű nemzetiségpolitikájával annak idején mérföldjeleket megelőzte korát, sokszor kellett szembesítenie azóta, hogy koncepciója visszavetett messzeségben maradt hátul. Akárhányszor is rohanó gyakorlat mögött talán soha annyira nem maradtak el politikájától, mint ma. Ezidőszakra bizonytalan: igaza volt-e Jászinak, tévedett, de sem az egyik, sem a más lehetőség nem vonhat le Jászi, a tudós, a politikus, a puritán ember értékéből.

Jászi Oszkár tegnap délután a Halászfőljövő gyorsvonattal utazott Kolozsvárra, honnan néhány nap múlva Bukarestbe megy. Nagyvárad barátaival, ismerősökkel néhányan már napokkal ezelőtt tudomást szereztek útutazásáról, s Jászi érkezéséhez többen kigyülekeztek nagyvárad pályaudvarra.

Prága—bukaresti gyorsvonat egyik kocsijának ablakában megszűntek feltűnnek a volt magyar miniszter. Egyszerű szürke utiruhát, utazókabátot visel s a vonat még meg sem áll, már az utazók tömegeiben láthatólag kíváncsi örömmel fedi fel ismerőseit.

Utazásom tulajdonképpen célja — mondja Jászi a „Nagyvárad” munkatársának — a Romániában tartózkodó emigráció helyzetének tisztázása. Evégből először Kolozsvárra szeretnék megbeszélést folytatni, de néhány nap múlva Bukarestbe is leutazom.

Nagyváradon sok tisztelője, barátja várja professzor úrnak. Nem fogja-e megérkezni?

Visszafele jövet okvetlen kiszállok Nagyváradon. Ugy számítom tíz-tizenkét nap múlva.

Mit szól professzor úr Goga Oktavian legújabb nyilatkozatához, amit a romániai diákmozgalmakkal kapcsolatban megnevezett idegen elemek kiutasításáról közöltek az erdélyi lapok?

Jászi Oszkár mit sem tud a dolgról.

Egyik újságírója számára a lapot, mely Gogát közli s azzal a megjegyzéssel, hogy bár a nyilatkozat az emigrációra nem vonatkozik, mégis kinos feltűnést keltett a kisebbségek körében.

— Csodálkozom Gogán, — mondotta Jászi — ha politikájában, világnézetében valóban olyan eltérés következett volna be, mint ami a közölt nyilatkozatból kiolvasható. Ettől függetlenül tervbevettem, hogy itt tartózkodásom folyamán föltétlenül érintkezést keresek vele is.

Mialatt Jászi az újságírókkal s barátaival beszélget, feltűnik a peronon Peter Julian prefektus is, aki történetesen ugyanazzal a vonattal utazik Bukarestbe, amelyik Jászi Oszkár viszi Kolozsvárra.

A prefektus megtudva, hogy Jászi az állomáson van, kész örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy megismerkedjenek. Kö-

csönös bemutatkozás után szívélyes beszélgetés fejlődik ki Jászi és Peter Julian között francia nyelven.

A prefektus régi tisztelője Jászinak; melegen érdeklődik romániai utazásának célja felől, majd mikor arról értesül, hogy a volt miniszter Bukarestbe is leutazik, udvariasan följajánlja, hogy bármily ügyben szívesen közbenjár. Különben legyen szerencséje Nagyváradon is, ha visszajövet pár napra Jászi itt kiszáll.

— Keressen fel okvetlenül — rázza meg a kezét a prefektus a politikusnak, — mert a vonat már indul. — Viszontlátásra Bukarestben!

Az egyik kocsiban Jászi, a másikban Peter prefektus helyezkedik el.

Sajtó és közvélemény egyforma érdeklődéssel figyeli, milyen eredményeket, ígéreteket hoz magával a forradalmi magyar kormány nemzetiségi minisztere, ha néhány nap múlva Bukarestből Nagyváradra visszatér?

Vaitoianu miniszter lemondott

Várják az egész kormány lemondását

Tegnap délután öt órakor Vaitoianu belügyminiszter átadta lemondó levelét Bratianu miniszterelnöknek.

A lemondás átnyújtása után Vaitoianu politikai barátai előtt kijelentette, hogy lemondása nem marad elszigetelt, mert még három miniszter fogja követni példáját.

A lemondás ténye kormánykörökben óriási konsternációt keltett, amely még csak fokozódott, amikor Constantinescu Sándor földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy szolidárisnak vallja magát Vaitoianuval és ő is be fogja adni lemondását.

Constantinescunak erre a kijelentésére kormánykörökben már a leghatározottabb formában beszéltek arról, hogy holnap az egész kormány beadja lemondását, mert a kormány helyzete ilyen körülmények között teljesen tarthatatlan.

A kormány tagjai este kilenc órakor újabb tanácskozásra ültek össze, amelyen aztán Constantinescu szólásra emelkedett s kijelentette, hogy délutáni kijelentését visszavonja. E kijelentés következtében a kormány többi, lemondani szándékozó tagjai elálltak tervüktől, úgy, hogy egyelőre csak Vaitoianu adta be lemondását.

A belügyminisztérium vezetését ideiglenesen Bratianu Jonel miniszterelnök vette át.

Este tíz órakor a kormány tagjai a liberális párt összes vezéreinek részvételével újabb tanácskozásra gyűltek össze. Ezen az értekezleten azonban a helyzet nem tisztázódott s újabb komplikációk merültek fel.

Politikai körökben az éjszakai tanácskozás után az a meggyőződés, hogy amennyiben a helyzet csütörtök délig nem tisztázódik, az egész kormány beadja lemondását.

A bukaresti sajtó, amely napok óta foglalkozik a kitörőben levő kormányválsággal, újabb és újabb részleteket közöl a politikai helyzet kialakulásáról. Legtöbbet a kormány kiegészítéséről, illetve az egyes miniszterek felcseréléséről írnak és különösen hangoztatják, hogy Constantinescu a kormány széleskörű átalakítását kívánja és politikai barátai számára igényli a belügyi, kereskedelmi és közlekedésügyi tárcát. Belügyminiszter lenne maga Constantinescu, kereskedelemügyi Tancred Constantinescu, a C. F. R. jelenlegi vezérigazgatója és közlekedésügyi Micusor Savaneanu. Ezzel szemben Vaitoianu hívei hangoztatják, hogy Constantinescunak és barátainak sokkal kevesebbrel is be kell érniük.

A politikai helyzet izgatottságára vall az is, hogy a többségi képviselők egyre sürűbben intéznek támadást a kamarában egyes miniszterek ellen. Kinos meglepetést keltett a kormány körében Leontin Moldoveanu erdélyi liberális képviselő éles kirohanása Florescu igazságügyi miniszter ellen, amellyel számos többségi képviselő azonosította magát. Az ellenzéki sajtó ugyallítja be a dolgot, hogy a Florescu ellen intézett támadás mögött Marzescu miniszter áll.

Ugyancsak erős hangulat nyilatkozott meg a kamarában a cukorbehozatal kérdése körül Sasu kereskedelmi miniszter ellen is. Az Indreptarea, az Averescu-párt lapja jelenti, hogy tegnap Constantinescu meglátogatta a miniszterelnököt és hangoztatta, hogy a kormány átalakítására föltétlenül szükség van és különösen kikelt Bratianu Vintila közgazdasági politikája ellen. A miniszterelnök, betegségére való tekintettel kérte volna Constantinescut, hogy igyekezzék az ellentéteket a kormány kebelében elsimítani, amely azonban ugyallatszik nem sikerült.

A Viitorul részletesen foglalkozik a kormányválságról felmerült hírekkel és

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Minu Gyula beszéde a kamarában

A kamara mai ülésén Diamandi képviselő a lakbérleti törvényt támadja. Hevesen támadja az igazságügy-minisztert, aki jelen van ugyan, de nem az elhangzott súlyos támadásra. Pán Halipa felolvassa az ellenzék felhívását, amely a jelenlegi parlamenti munkát semmisnek tekinti. Maniu ismerteti a kormány által teremtett sivár helyzetet. Ezután megszavazza a kamara a központi kisajátításról szóló törvényjavaslatát. Bezarábiára való kiterjesztését is, majd a tábormunka hadügyminiszterének javaslatát szavazzák meg, mely megengedjen át a kisajátított földet a leszerelt katonáknak. A kamara a tegnapi ülésen a Népszövetség által javasolt konvenciókat s miután interpelláció nem volt, rátértek a keleti külügyi tartozásainak rendezéséről szóló törvényjavaslat vitájára, amelyet is szavaztak az igazságügyminiszter javaslatával úgy, ahogy a többség szavazott.

A szenátus mai ülésén Predescu törvényjavaslatot nyújt be az eltűntek vagy ellopott tárgyakról. Gussi szenátor a törvényben bejegyzett interpellációjának megválaszolására szól. Azután a szenátus az egyes szekciókba vonultak, megkezdtek a tisztviselő státusról szóló javaslat tárgyalását, amelyet a követő ülésen fogadják el.

A főispán és prefektus ugyan polgármesterekkel, de elmozdíthatatlanok. A megyéknek negyedéiglen nem szabad hatalmat gyakorolni és az állami tisztviselő az illetékes minisztériumok jóváhagyásával választhatók képviselőnek.

~~~~~

Kolozsvári színész-kongresszus delegációt küld Bukarestbe

A kolozsvári színészegyesület Kolozsvárról és székelyországi kongresszust tart. A székely Szendrői Mihály aradi színház elnöke választotta elnökül, míg az alispán Gróf Lászlónak jutott. A kongresszus az aktuális színész és színházi problémákkal foglalkozott s döntött a színészek primadonna-kérdésben. Ezer leji pénzbírságot rótt Kürti Gyula, aki a Fehér-társulat tagja és szerződését követelt el. Tárgyalták a színházok létminimumát kérő beadványokat havi 300-3500 leji fizetést kérve. Azonban minden további tárgyalást megakadályozott az, hogy a koncessziók kérdését Bukarest még ma sem rendezte, hanem hírek hallatszanak, mely a jövő hónapban négy magyar színházvezetőnek a lekapcsolt területen játszási jogot ad.

A kongresszus meghívta a színészi delegációt, hogy járjon el a koncessziók kérdésén, dr. Janovics Jenő kolozsvári delegáció pedig delegatív uton fel fogja kérni a kormánytól a kultusz államtitkárát, hogy engedélyezze az erdélyi magyar színészet számára. Nagyváradról a kongresszusra József, Gróf László és Kornai is részt vesznek.

~~~~~

Vásznak, Schifonok, Ing-zefierek, akik bejárásainál győződjen meg, hogy a Körösparti Áruház árai utólagosak.

Katonai fedezettel Düsseldorfba szállították Kruppot és társait

Általános sztrájk az ítélet miatt — Bonar Law Genuában

Római jelentés szerint Bonar Law Genuába érkezett. Itt tartózkodása elé nagy várakozással tekintenek, Mussolini látogatást tesz nála.

Párisi távirat közli, hogy a Krupp-ítélet miatt a Ruhr-vidéken zavargásoktól tartanak. Essenben pénteken általános sztrájk volt a Krupp-ítélet elleni tiltakozásul. Az elítélteket erős katonai fedezettel Düsseldorfba vitték.

Utközben lovas sereg vonakodott. Egy-egy elítelt igazgatót három francia katona kísért autóban. A védők felebbezését a düsseldorfi haditörvényszék május 18-án tárgyalja.

A német birodalmi kormány tiltakozással fordult a világ minden államához az ítélet miatt.

Az első háztulajdonos, aki szabadon rendelkezhet lakásával

Érdekes döntést hozott egy bérleti ügyből kifolyólag a kolozsvári lakbérleti bizottság. Egy háztulajdonos azon a címen indított keresetet bérleje ellen, hogy az az illetékes hatóság beleegyezése nélkül adta albérlésbe a lakás egy részét valakinek.

A lakbérleti bizottság helyt nemcsak hogy adott a keresetnek, de a bérlet és albérlés ezer-ezer leji pénzbüntetésre ítélte. Minthogy pedig a lakás kiürült, az új lakástörvény huszadik paragrafusa alapján a tulajdonos részére szabad rendelkezésére bocsátotta.

Ez az első ítélet Erdélyben, melyet az új lakástörvény alapján hoztak és ami a megelőző törvénnyel szemben jelentős engedményeket biztosít a háztulajdonosok részére. A korábbi joggyakorlat szerint az összes lakásokkal a lakbérleti hivatal rendelkezett. A megürült lakások jegyzékét egy táblán meghirdette és erre szabadon pályázhattak a lakásigénylők. Megtörtént, hogy egyes lakásokra az igénylők egész tömege rávetette magát és izgalmasan súlyos háborúság kezdődött a lakások miatt. Végül is a lakbérleti hivatal döntött a kérdésben. A háztulajdonosnak csak annyi volt a kötelessége, hogy megüresedő lakását pontosan bejelentsen, a lakást még a saját használatára sem tarthatta meg. Ha bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, súlyos büntetéseket szabtak ki rá.

Az új lakástörvény ezt a gyakorlatot enyhítette, mert az üres lakások feletti rendelkezés jogát némi megszorításokkal a háztulajdonos részére biztosította. De fennmarad a kötelezettség, hogy az üres lakásokra nézve kötött szerződéseket a lakbérleti hivatal által jóvá kell hagyatni.

A valutázás szerencsejáték?

A nagyváradai törvényszéken tegnap egy kereskedelmi pert tárgyaltak, amely nagy jelentőségű annyiban, hogy egész Erdélyben még nem hozott a bíróság ítéletet, a mely a bankokat tájékoztatta volna a felismerhetően spekulációs valutakövetelések perelhetősége tekintetében. A bankok ezidő szerint nem perelnek, hanem várják a bíróság döntését, amely ha megítélné a valutázásból eredő követeléseket, a perek ezrei indulnának meg a valutázók ellen, akik nem jelentkeznek a bankkövetelések lefizetésére.

Predovici tanácsában került tegnap tárgyalásra a következő per: 1921 őszén egy igazgató neje B. bankhivatalnok útján vásárolt magyar koronát s később eladott magyar koronát. Később egy millió osztrák koronát vásárolt az igazgatóné

36.000 lejért, de az osztrák koronát nem vette át. B. beperelte az igazgatót egy millió osztrák koronának átvételére 36000 leji ellenértékben. (az egymillió osztrák korona ma csak 3000 lejt ér.) Az alperes hölgy azzal védekezett, hogy nem marasztalható a kereseti összegben, mert felperes elmulasztotta a köteles kereskedői gondosságot, mikor az osztrák korona anynyira romlott, hogy a fedezetül adott 10.000 lej elveszett, nem gondoskodott fedezetről. Lényegében az eset tipikus szerencsejáték, amely spekulatív célból kötöttett s nem arra irányult, hogy effektuálják. A törvény pedig nem ad jogsegélyt a szerencsejátékokhoz. Kihallgatták a felperes tanuit, akik igazolták a spekulációs célzatot, az alperes igazgatóné is elismerte s erre esküt tett, hogy az ügyletnek spekulációs célzata volt. Predovici elnök a bemutatott könyvkivonatokról megállapította az ügylet szerencsejátékszerűségét. Ezzel a bíróság elvileg állást foglalt, de az ítéletet június 9-én hirdeti ki.

Jöjjen nyaralni

Jóval hamarabb kezdődött, mint ahogy vártuk: a májusi ég derült sugarak helyett ugyancsak melegget fakasztó tűznek le a Bémer-tér kiszikkadt aszfaltjára. Tudósok a nagy melegekből mélyreható következtetéseket akarnak levonni, olyasvalamit, hogy a merőlegesebb sugarakat valószínűleg a pályájáról kimozdult föld okozza. Ámbár érthető és nincs rajta csodálkozni való, hogy a konjunktúrák világában a Nap is megunta az egyhangú keringést és új pályára szándékszik lépni. Ami azonban bennünket főleg ebből az egész fizikai skandulumból érdekel a nyaralás, precízebben szólva a nyaralási gond: hol nyaralunk az idén?

Kisigényű családok néhány évvel ezelőtt még könnyen megoldották a kérdést. Tizenegy hónapig takarékoskodtak, hogy a tizenkettedikben legyen mit elkölteni s a szomszédos nyaralók, helyérdekű kies helyek, hol fa fakadt és bokor zöldelt kedves gyermekesréggel, magányt kereső párokkal és pihenni óhajtó öregekkel teltek meg. A szürke országutak kirándulóktól hullámzottak, minden rendes ember meghízta a maga két kilóját, lebarnult s megkopaszított fejjel és zsebbel szeptemberben visszatért, hogy kiszellőztesse a naftalin áporodott illatát, esetleg, hogy feljelentést tegyen ismeretlen tettes, illetve tettesek ellen.

A gyorsak, D vonatok, expresszek hatalmas börrönddel teltek naponta Kassa felé: a Tátra, Zágráb felé: Abbázia, Lovrana, Cirkvenica, Temesvár felé: Herkulesfürdő, mely a Balkán fejedelmi gazdagságu vendégeivel telt meg s a Déli Vasut: Balatonboglár, Siófok, Füred, mind megannyi drága emlék és olcsó kabarétréfiák szülőanyja.

Istenem, ki mert, ki mert Istenem, Ostendére gondolni s a keleti tenger partjaira, Venezia kék égére, nápolyi dekorációkra, Versaillesre, a királyi lugasokkal. Ám azért mindenhova akadt magyar. Karlsbad magyar várossá növekedett nyaranta s Marienbad is és Ischl a legitim érzést konzerválta ujjonnan és forró kapocs a halandónak, aki üdvö-

Május 15-én megnyillik a Speciális fehérnemű áruház

Rianóczy-utca 4 szám alatt.

A Goldstein-féle előnyomda helyiségben.

zölte a kaisert s a kaiser visszaintó keztyűs kézzel fogadta kegyesen az alattvalói hódolatot.

Mindezt az életörömet 3-400 koronából bőven eskomptálhatta magának a kispolgár, ki keserű izzel nyálaz ceruzát ezidén, a nyaralás költségeit számítgatni.

Őn júniusban utazni akar? Jámor óhaj, vagy van már utlevele. Nincs még, de komoly ígérete van, hogy valaki protezsálja. Igen, csak előbb az anyakönyvi kivonatot kell megszereznie, az erkölcsi bizonyítványát és a személyazonosságát, azonkívül a katonait, családi állapotára vonatkozó iratait, orvosi igazolást, hogy jobb tüdeje két helyen kitágult, no igen a bejelentőt aztán s kijelentését kell csupán visszavonnia, mely szerint nem is olyan egyszerű ez az egész. Ámbár tegyük tul magunkat az aprólékosságokon s legyünk tul a vizumokon is, remélem tudja már, hogy a legkedvezőbb feltételek mellett vizumát Rotschild és fia intézik el, London számos utca, több sarokház.

A vizum tehát meg van. Holnap indulunk!

(Folyt. köv.)

A batonyai szerbek siralmas élete Jugoszláviában

Istállóiban laknak a Magyarországból optált szerb családok

Vajdasági lapok hosszú hasábozokban foglalkoznak a Magyarországból optált szerb családok siralmas helyzetével. Az első — kétségkívül feltűnést keltő — közleményt a belgrádi Novi List című lap hozza, mely megdöbbentő részletekben ecseteli a batonyai szerbek sorsát, akik két hónappal ezelőtt jöttek át Magyarországból és akiknek azóta valóságos kálváriajárásban volt részük önként választott új hazájukban, a S. H. S. királyságban.

Mint ismeretes, a Jugoszláviába optált magyarországi szerb családok számára Macedóniában jelölt ki az agrár reform-miniszterium földeket és ennek alapján az első beköltözőköt — 205 családot — Opcse poljere szállították. Az új telepéseket itt a legnagyobb családok várták, mert a legkisebb nyomát sem találták meg annak a kultúrának, amelyben eddig részük volt, rendezett falvakban, egészséges lakásokban laktak, míg mostani lakóhelyükön ivóvízért sem lehetnek fegyver nélkül, mert pénzük miatt, amit eladott magyarországi földjeik és házaik árából magukkal hoztak, állandó támadásoktól kell tartaniok a macedon bandák részéről. Az első berendezkedés céljaira a Bácskában két vagon tengerit gyűjtöttek össze a számukra, amelyért azonban vasuti szállítás fejében negyvenháromezer diárt kellett fizetniük.

A türethetetlen helyzet miatt a napokban harminchat család elhagyta Macedóniát és visszatért Ujvidekre, ahol ideiglenesen a Chotek-uradalom istállóiban adtak nekik szállást és helyezték el őket.

Az optálók most — a kormány régebbi ígéretére való hivatkozással — azt kérték, hogy a Vajdaságban saját pénzükért vehessenek földet a szekvesztrált birtokokból. Ebből a célból deputációt küldtek Miletics Krszta agrárreform miniszterhez, aki azonban a küldetés ezirányú kérélmét ideiglenesen visszautasította.

Ne vegyen addig női ruhát,
bloust, alját, pongyolát és leányka ruhát, míg meg nem győződik arról, hogy a legjutányosabban a **HEVESI „Párisi divatruházban”, Strada Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) lehet vásárolni.**

A nacionalizálás iránti kérvényeket a kereskedelmi felügyelőséghez kell benyújtani

A nacionalizálás kérdésével még ma sincsen tisztában minden vállalat és éppen ez az oka annak, hogy dacára a kereskedők, illetve a vállalatok loyálisának, a nacionalizálás igen lassan halad előre. A vállalatok legtöbb esetben nem is tudják, hova forduljanak nacionalizálás iránti kérelmükkel és így a kérvények nem kerülnek rendeltetési helyükre.

A nagyváradi kereskedelmi felügyelőséghez tegnap érkezett meg a kereskedelmi és ipari miniszterium rendelete, amely szerint az összes vállalatok, bankok, kereskedelmi és ipari részvénytársaságoknak bármely nacionalizálásra, alapításra és tőkeemelésre vonatkozó kérvényét a miniszteriumban csak akkor intézik el, ha a kérvényeket a kereskedelmi felügyelőség látta-mozta, illetve véleményezte. Az ipari részvénytársaságoknak a kérvényhez csatolni kell a kerületi iparfelügyelő sprobálását is. A nagyváradi kereskedelmi felügyelő hatáskörébe Bihar, Szatmár és Máramaros-megyék tartoznak.

A miniszter rendeletére vonatkozólag megkérdeztük Dedu Nándor kereskedelmi felügyelőt, aki a következőket mondotta:

— A nacionalizálás megfelelő lassan haladt, de most már a miniszter nem ad újabb haladékokat és így, aki most elkészve a nacionalizálás iránti kérelmével annak van kitéve, hogy a rendeletben előírt represszákat alkalmazniuk velük szemben. Éppen ezért nagyon helyes volna, ha a vállalatok most már nem késlekednének, hanem beadnák kérelmeiket.

Bethlen magyar miniszterelnök Londonban

Curzon lord a magyar vendégek tiszteletére villásreggelit adott, melyen Bethlen miniszterelnök, Kállay, Szapáry, Khuen Héderváry, Baldwin, Crede államtitkár, Salisbury márk, Deonshieri herceg és a canterburgi érsek voltak meghiva. Szerdán délután Bethlen Szapáryval meglátogatta a külügyminiszteriumban Lord Curzont és sokáig tanácskoztak, majd Crede államtitkárral beszélgetett Bethlen és a magyar helyzetről teljes felvilágosítást nyújtott.

Szerdán Kállay pénzügyminiszter reggelizett a Rotschild-család néhány tagjával. Bethlen még Baldwinak nyújtott részletes felvilágosításokat a magyar helyzetről.

A londoni alsóház ülésén Collins azt kérdezte, hogy mikor lesz a kormány abban a helyzetben, hogy a magyar kiküldött követeléseire vonatkozó elhatározását nyilvánosságra hozza. Collins azt válaszolta, hogy a kérdés valószínűleg arra vonatkozik, hogy a magyar kormány nemrégiben a jóvátételi bizottsághoz bizonyos kérelmet intézett. A kívánságot most tárgyalja a jóvátételi bizottság, s így nincs abban a helyzetben, hogy megmondhassa, mikor határoz a jóvátételi bizottság e kérdésben.

A londoni lapok tele vannak Bethlen tanácskozásaival s behatóan foglalkoznak a magyar pénzügyekkel. A Times Bethlen és Kállay nyilatkozatait közli. A Morning

Post a magyar pénz fokozatos elértékesítéséből arra a következtetésre jut, hogy Magyarországnak lehetetlenség a sávát vételeiből ujjaépülnie. A kiadások eddigi sere megszavazott adók néhány htm va teljesen elégtelenek lesznek a gyors rohamos csökkenése miatt. A Westminster Gazette megállapítja, hogy a mint államférfi mindenkire mély ben mást tett. Magyarország ügye redki sürgős és Európa érdeke a magyar pléma megoldása, mert Magyarország rólása egész bizonyosan súlyosan fog éteni a szomszédos államokat is.

Ujból megakadt az utalványkifizetés

A postautalványok kifizetése ujból netelést mutat az 1. számú vasuti postán. Két hét óta alig történik kifizetés a kereskedelemnek és iparnak nagy krosát jelenti. Megkérdeztük Theodor postafőnököt a késedelem okáról s a kifizetés idejéről. Ezeket mondotta:

— Április hónapban kifizettünk utalványokra 8 és fél millió lelt, május elején másfél milliót. Két nappal ezelőtt, a szünetelésről tudomást szereztünk, a legkértdak ujból két milliót Bukarest. Az a baj, hogy az utalványoknál a utalványlap érkezik ide, a befizetés nem kapjuk meg egyidejűleg s itt a kifizetés van, feladás alig. Már intézked a közönség nyugodtan várhatja a kifizetés idejét.

Itt, a központban, naponta 2-3 millió lelt fizetünk ki táviratilag érkezett utalványokra s remélem, hogy a 2 millió az is megérkezik s a vasuti posta is nélkül fizethet.

Szép, jó és olcsó

vászon, schiffon, damaszt, lepédövászon, duplaszálú bany s-avatosság mellett beszerezhető

Witraelnél,

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca)

Prima cipő vásznak

Itj. Erdős Albert

uri szabó csakis elsőrendű angol anyagból dolgozik. — Divat kelméi kizárólagosak.

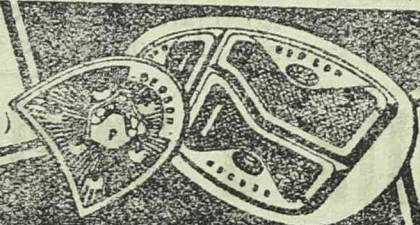
Rákóczi-ut 7. Telephon 3

NE VEGYEN VÁSZA

schiffon, kanavászmint, előtt meg nem győződik, hogy 25%-ot megtakarít, ha a „CONSUM” Áruházban, Str. Rege Ferd. (Rákóczi-ut, postakövite-palota), vászol.

BERSON

GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP
a legjobb anyagból
MINOSEGI MARKA

Tisztviselői elbocsájtások a bankoknál

A napokban híre járt, hogy az Egyesült Bank és Takarékpénztár a devizarendelvények nyomása alatt kénytelen volt tizenöt tisztviselőnek felmondani. Erre vonatkozólag az intézet tegnap ezeket mondta:

— Tény az, hogy a közgazdasági viszonyok folytán tisztviselői létszámunkat csökkenteni kell. Magyarán elbocsájtásokkal azonban nincs szó. Két tisztviselő bevonul katonának, kettő önként távozik — valamennyien szép végkielégítést kapnak — úgy, hogy csupán 4—5 fő kalmazott elbocsájtásáról van szó. Ha azonban intézetünk az autorizációt megkapja, akkor ezeknek az eltávozására semog esetleg sok kerülni.

Időutazók

Aldozó csütörtök. A keresztény ünnepek legszebbike a virágos tavaszban áldozó csütörtök, amikor a Jézus menyegzőjének ünnepe a keresztény világ. A rózsák, gyöngyvirág, nárcis illatát hozták meg a templomok és fehérruhás szívvű gyermekekkel, akik az első áldozás szentségéből, a protestánsoknál a mimáció, a hitbéli tanúságtétel győzelmétől aktusától átítatva dobogó szívvel, lelkesedéssel lélekkel gyűltek az oltár elé az Urnak asztalához az ifjuság felhőtlenül szép ünnepnapján.

Peter prefektus Bukarestben. Peter prefektus tegnap délután hivatalos ügyekben Bukarestbe utazott.

Az első magyar repülő püspök. Bukarestből jelentik: Mikes János gróf szombathelyi püspök, néhai Károly egyik leghíresebb embere, a napokban repülőgépre ült a reggeli órákban átindult el Rómába a pápához. A római katolikus püspökök ugyanis bizonyos időközökben tisztelegni tartoznak a pápának, és Mikes püspöknek most is el kell mennie. Miután a püspök egyáltalán nem legitimista s a közelmúlt napokban a pápafüggésbe hozták egy „Ottó-püspök” joggal tartott attól, hogy az országban jugoszláv hatóságok kellemetlenkednek az útján. Miután azonban nem ment, kellett, háromszázezer forintért bérelt egy repülőgépet és vasárnap délután a szombathelyi repülőtérrel elment Rómába az első magyar repülő püspök. Óriási közönség búcsúzott a megalakozásu egyházfőtől, aki Jugoszlávia elkerülésével körülbelül hatórát később érkezett Rómába. — A Junkers repülőgép, mely Francesco Baracca pilóta vezetésével Mikes János gróf szombathelyi püspököt hozta Olaszországba, szombaton leszállt a római repülőtérre.

Ma szünnének meg a kávéházi maximumok. A kávéházok múlt heti kérelmére a Coriolan polgármester határozatával értesítette a kávéházakat, hogy a kávéárakat 1923. május 10-től meg kell említeni. Egyedül a tej és tejeskávé marad megmaximálva. A tejes kávé fölött a tisztviselők részére 4 lei, pohár teje tisztviselők részére 2.50 lei. A kávéházok cikkek árát összefoglalni és kiszámítani. A tisztviselők 25 százalékos mértékben részesítendőek.

Fedák Sári Párisba utazott. Fedák Sári, aki százötvenszer énekelte az elmúlt évben a Bajadért, pihenni Párisba utazott. Párisi tartózkodása alatt tanulmányozni fogja jövő évi szerepeit, köztük a „Madame” a szenzációs sikerű Fallouper-t.

Szünet a tőzsdén. Aldozó csütörtök miatt a zürichi, berlini, budapesti tőzsdék zárva voltak s ezért tőzsdei jelenések nem érkeztek.

* **Az Agrár Takarékpénztár deviza autorizációt kapott.** Nagyvárad pénzügyi életében rendkívül jelentőséggel bíró esemény, hogy az Agrár Takarékpénztár, mely a fejlődés legszebb fázisában van, deviza-autorizációt kapott. A bank meggyarapodott forgalma miatt különösképp latba esik ez a tény, mely alkalmas egy szersmind arra, hogy a deviza üzlet terén a valutakeresők ne legyenek a szinte monopolizált kínálat folytán konkurrenciánélküliségre utalva. Az Agrár Takarékpénztár deviza autorizációjának híre természetesen kellemes ujsággként hatott a nagyvárad és környékbeli kereskedelmi körökben.

* **A Léderer és Kálmán szeszgyár r. t.** évi rendes közgyűlését tegnap délután tartotta; az összes részvényesek megjelentek. Reismann Mór elnököl, az igazgatóság jelentését Kálmán Ernő vezérigazgató terjesztette elő. Közel negyedmillió lei tiszta nyereséggel zárult az üzleti év, ami rendkívül kedvező eredménynek mondható, ha tekintetbe vesszük, hogy leírásokra is jelentékeny összeget fordítottak. Kifejezésre jut a vállalat egészséges fejlődése az osztalék nagyságában is: részvényenként 60 leit fognak fizetni.

* **A tisztviselők letartóztatott vezetőjének tárgyalása.** Bukarestből jelentik: A legfelsőbb semmitőszék tegnap kezdte tárgyalni Schinának, a tisztviselők egyesületének letartóztatott elnökének felelőbizetét, akit a legutóbbi tisztviselő-mozgalomból kifolyólag hűtlenséggel és lázadással vádolnak. Schina maga terjesztette elő védelmét. Az előrehaladott idő miatt az ítéletre csak hétfőn kerül a sor.

* **A Cion-templomban az istentisztelet** péntek este fél 8 órakor kezdődik.

* **Amikről a lakbértörvény nem intézkedik.** Az új lakástörvény sok mindenről nem intézkedik és ezek sorában áll az új ágyrajárók kérdése is. Ágyrajáróknak azt nevezik, aki valakinél nem egy szobát, hanem csupán egy ágyat bérel és egy szobában lakik ilyesformán a házbellekkel. Egy ilyen eset került most a kolozsvári lakáshivatal elé, mert a házigazda azt követelte egyik lakójától, hogy azt a bért, amit neki az albérlet az egyik ágyért fizet, vele ossza meg. A bíróság azon az alapon, hogy a törvény kifejezetten a butorozott szobák albérleténél írja elő a bér megosztását, a házigazda kérelmét elutasította.

* **E hónapban tárgyalja a törvényszék az ötszáz leies hamisítók bűnügyét.** Hónapokkal ezelőtt — mint ismeretes — letartóztatta a sziguranca Farkas József nagyvárad valuta-ügynököt, Brasnyó József szegedi kereskedőt és Bartha Béla temesvári gyárost, akik másfélmillió hamisított ötszáz leiest hoztak forgalomba. Azóta mindhárman az ügyészségi fogházban vannak. Ügyvédjeik — dr Gredinár, dr Grossmann és dr Roxin György — nem adtak be kifogást a fogvatartást elrendelő végzés ellen, mert azt szeretnék, ha még e hónapban tárgyalás alá kerülne az ügy. Valószínű, hogy még e hónapban kitűzi a törvényszék az érdekes ügyet tárgyalásra.

* **Legujabb angol Berbelinek és nyári szövetség-ajándékok megérkeztek.** Schneider és Mihály Rákóczi-ut 10.

* **Kommunista kísérlet helyi szovjetekkel Bulgáriában.** A szófiai kormány egy abszurd s a kommun tanait csak kezeiben utánozó törvénytervezetet készített, mellyel a kommunistákat saját fegyvereivel akarja legyőzni. Abban a feladatokban, ahol tiznél több kommunista van, elkommunizálják a kommunisták ingó és ingatlan vagyonát egy helyi bizottság számára. Ez a kommunistákat helyi szovjet hatóságokkal igazgatja s aki kivonja magát a közös rendelkezések alól, azt agyonlövik. A törvény hat hónappal megszava-

zása után életbelép. Ha ugyan ez az egész korcs terv nem valami fantázia születte kacsá.

* **Egy új szalmakalap 5 leiért.** Pillanatok alatt, mintha új volna, olyan hőféher lesz a legpiszkosabb és legavultabb szalmakalapja, ha azt a felülmúlhatatlan fehérítő hatású „Strobin”-nal tisztítja. Meg fog lepődni, hogy a „Strobin”-nal való tisztítás és fehérítés milyen egyszerű. Minden drogériában kapható. Vezérképviselet Uj-Románia részére, „Chemosana” Brassó, Uj-utca 27. szám.

* **Talált Wertheim-kassza kulcs.** Az államrendőrség egy Wertheim-kassza kulcsot — három mellékulccsal — adott be tegnap egy becsületes megtaláló. Igazolt tulajdonosa átveheti első emelet tizes számú szobában.

* **A népesedési hivatal felhívása.** Az államrendőrség kebelében működő népesedési hivatal vezetője Hrihor kapitány felhívja azokat a nagyvárad lakosokat, akik eddig még nem tettek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, hogy törvényes következmények terhe mellett haladéktalanul jelentkezzenek, úgy a központi, mint a kerületi kapitányságoknál.

* **Halál munka közben.** A királyi ügyészségnek tegnap jelentette a dernai csendőrség, hogy az ottani iparüzem tegnap kazántisztítást végzett és közben a gépről lezuhant Csátó József lakatosinas és azonnal meghalt. A vizsgálat megindult.

* **Ma nagy Intim-est van a Bonbonnierben.** Az előadás pont fél 9 órakor kezdődik.

* **Legujabb koverkottok, kamarn szövetek és ruhavásznak megérkeztek** Schneider és Mihály Rákóczi-ut 10.

* **A Zsidó Aggokháza javára adakoztak:** Ujvári Józsefné és Spitzer Edéné urasszonyok ivén adakoztak: Ujvári Józsefné 200 leit, Borgida Béláné, dr Erdős Adolfné, Hönig Dávidné, Róna Andor, Róna Armin, Rein Marcellné, Hillinger Mártonné, dr Messinger Arminné 100—100 leit, Hegyi Ferenc, Áron Salamonné, öz. Kepes Lipótné, Grósz Ignácné 50—50 leit, N. N. 25 leit, összesen 1225 leit. — Dr Kabos Béláné és Hlyés Józsefné urasszonyok ivén adakoztak: Angol-Oszták bank 300 leit, Agrár takarékpénztár r. t., dr Kabos Béla 200—200 leit, Weisz Marcell, Glück Testvérek, öz. Deutsch K. I. né, Szigeti Pál 100—100 leit, Palotai Mihály, Reichard Dezső, Gazdasági bank és Pénzváltó r. t., Silberstein Izidorné, Friss József 50—50 leit, Molnár Jenőné, Rosenzweig Róza, Vidor Manó, Barna Miklós, Korona gyógytár, Kesztenbaum Juliska, N. N., dr Fried Jánosné 40—40 leit, öz. Vadász Andorné, Klein Hugó, Schwartz Márton, Vadász 30—30 leit, Halmos Zsigmond, Blum, N. N. 20—20 leit, összesen 1850 leit. — Vadász Zsigmondné és Várad Emilné urasszonyok ivén adakoztak: László és Hunyadi malom 500 leit, Zoltán Géza, Stearin gyertya és szappangyár r. t., Verő Albert, dr Hermann Ottó, Erdős Zsigmond, N. N. 100—100 leit, Czitter Lajosné 30 leit, Deutsch Kálmán, Stern Endréné 25—25 leit, Győri Sándor 20 leit, összesen 1200 leit.

* **Szalontai perzsa Kurdistan a neve,** — vagy másképen: Iran, Mosul, Hama — és Senné (Sinneh), a hajdani perzsa nagy birodalom Kurdistan-Ardilan kormányzóságának a székhelye, az őshazája annak a ritkán látható perzsaszőnyegnek, ami a nagyszalontai „Mercur” szövőművészeti műteremben készült és jelenleg a főutcai közkedvelt Tátray-féle üzlet kiakaratát díszíti. A példány a perzsaszőnyegek legfinomabb és legrégebb fajtája s a gyapju, amiből készült, a létező legfinomabb és legjobb, eredeti angol s az egyedül valódi, direkt perzsaanyag; tartóssága pedig és ellenálló képessége utolérhetetlen.

* **A Széchenyi-szálloda bérlete.** A folyó évi május hó 8-án 1875—1923. sz. alatt kibocsátott a Széchenyi-szálloda bérlete tere vonatkozó árverési hirdetményben

közöltetett, hogy a bérlet tárgyát miképpen kezelik. A városi gazdasági ügyosztály pótlólag közli, hogy a bérlethez még 3 szobás, 1 konyha és kamarából álló vendéglősi lakás is tartozik. Jónás sk., consilier economic.

* Mit játszik Bura Sándor? Josef... ah Josef... Kemál... Komm nach Mahagonne, Coco, A-tól Z-ig, valamint az összes általa játszott kottákat megkaphatja a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

* Nézze meg Weisz és Miklós fényképiállítását Flegmann Bémer-téri kirakatában.

* Képjavitó műterem. Elfogad megbízást színehagyott, sérült, hibás olajfestmények, akvarellek, pasztelek, családi képek művészi kijavítására, átszínezésére, újjáfestésére. Olcsó díjazás. Eredeti festmények. Művészi másodpéldányok megrendelhetők. Hibátlan nagobbmértetű kép-rámákat magas árral átvesz. Megbízott: Iványi, Kórház-utca 47.

* Feledi Sándor ingatlanforgalmi ügynök, lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16-27. Található délelőtt otthon 10 óráig, 1-től 3 óráig.

* Megjötték a márkáért vásárolt liszt és tagál modellek. Nagy választék, „Rita” kalapszalonn. Alexandri (Teleki) utca 24.

* Szabók és kereskedőknek különösen fontos érdekük meggyőződni arról, hogy SZÉKELY Kossuth-utca 5. szám alatti posztóáruház olcsó engros árai szövetekben és bélésárúknak, a legkisebb vételnél is tetemes megtakarítást jelent.

* Rövidárúk Fischernél Sas-passage.

* Nézze meg Weisz és Miklós fényképiállítását Flegmann Bémer-téri kirakatában.

* Mi megbízható? Szakértők megállapították, hogy „Olla” gummi az egyedül megbízható övszer.

* Ma már mindenki tudja, hogy a legszebb női kalapok és kalapdiszkek legolcsóbban Hevesi „Párisi divatáruházában” Zöldfa-utca szerezhetők be.

* A világhírű Dreher-Haggenmacher világos és dupla maláta sörök ismét kaphatók.

* Sockerlik Fischernél Sas-passage.

* A legjobb reklám minden cégnek, ha vevőit elsőrendű áruval és szolid, olcsó árban szolgálja ki. Ezen elv helyességének eklatáns bizonyítéka azon tény, hogy ma már a vevők egymásnak a legőszintebben ajánlják, mint egyik, a legszolidabb és megbízhatóbb céget, SZÉKELY posztóáruházát, Kossuth-utca 5. szám.

* Megjötték a márkáért vásárolt liszt és tagál modellek. Nagy választék, „Rita” kalapszalonn. Alexandri (Teleki) utca 24.

* Legolcsóbban Fischernél vásárolhat.

* Férfi finom kemény kalap 180 lei. Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulászor kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyyszintén sapkában óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.

**Javaszi divatszövet-
ujdonságaim
megérkeztek**

Schwarz Lajos

úri szabó

Str. Postei (Úri-utca) 5

* Népszövetségi Hangyánál tűzifához szállítva kedvezményes árban kapható.

* Harisnyák Fischernél Sas-passage.

* Feltűnést kelt a Körösparti Áruházba érkezett rengeteg mennyiségű nyári áru, melyeket a cég rendkívül olcsó árakban bocsájt eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Szabókellék Fischernél Sas-passage.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek: A Kincs, Szentgyörgyi István vendégszereplésével, újdonság másodszor, B) bérlet 104. szám.
Szombat délután: Aranymadár, mérsékelt helyekkel.

Szombat este: Bajadér, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Éjkirálynője, mérsékelt helyekkel.

Vasárnap este: Bajadér, bérleten kívül.

Hétfő: A Váloperes hölgy, A) bérlet 105. szám.

Nyílik a kárpit...

Főpróbák a premierig

Derű és napfény tör ki szívdárványos sugarakban a lelkek mélyéről. A közös élet szürke, toldott-foldott viharvert ponyváján hatalmas rést szakajt az erő. Egy gyöngéd és mégis alkotóan kemény kéz lerántja a cammogó, ölmos lábu nap-palok, redős homloku, lidércnyomású éjszakák ványadt testéről a gondok és szenvedések sátrát. A teremő tehetség tömör és ritka fájából hasított bűvészpálcajával megérinti a kápitot — kápráztató jelenésként, isteni színváltozásra — kerekét oldanak a komor fellegek, eltolódnak a mának kopott kulisszái s más ég alatt duzzad a zsiros, békés fekete föld, friss palánták sarjadnak méhéből, bársonyözd füvek ilatoznak, sárga napraforgók feiei néznek le nyílt és nyájas orcákkal kevély és egyes lábcsárazakon. Szagos kenyéren gömbölyödő, rugalmas husu asszony-nép forog a galambdúc és csirkeöl körül, karesudereku, pántlikás hajadon öntözi a violákat és tarka lepkék táncolják körül a meztlábás, pufók gyerekeket. Csöndes, állott esték dugják ki csillagszemes fejüket ebből a varázslatos bűvészpálcából. Széles eperfa áldástosztóan öleli át a faragványos hosszú asztalt és homoki bor halvány-pirosa kacérkodik a rózsásan pirulós terítővel. Lassu járasu, tempós beszédű férfiember rakják föl a szót a bugyborékoló pipa-füst szárnyára és ezen a telegráfróton várják be illően a választ. Hermónika nyekergő, nyúlós hangja dagasztja a módjával hangolódó kedély kovászát, amíg csak forrásba jön a sűrű parasztvér, hetvenkésbe csap a fiatalja és nagyokat csap a csizmaszarához a soha vén öregje, kissé rezgőbben és ritkábban, mint hajdanta, piros taughik cédulával kerek kalapja tövében...

Beszökött a falu, kincskereső ravasz parasztjával,

a nyitott ponyván. Félrerugta sarkával a hórihorgas éhes palotákat, a pantallós, nyápic embereket, akik sandaságot hordanak mellényük alatt és cukrozott mosolygást kínálnak egymásnak kifele.

Ideplántálódtak ebbe az idegen világba, ha csak néhány órányira is — egy kiruccanó — próbára.

Nyájas kúria a színpad. Telj vidámság, öröm, lelkesedés és nagy-nagy bizalom fönt és lent a félhomályos nézőtérén egyaránt. A színészek... Mintha lehámlott volna róluk minden városias por. Ke-

mény és egészséges emberek, meleg, kelek beszédű alföldi parasztok. És közöttük az öreg bíró, a drága, aranyos Szentgyörgyi Pista bátyánk. Keskenyszélű kalapja, kényesen feloldalt, hetykén ül a fején és vastag bajsza alatt passziósan lóg a szuszáru pipa.

— Adj Isten minden jót... Alást, békességet...

Mint nemes csengésű öreg hang szól a szava, befutja a szíveket, megférsedik látásán a szem és mosolyra virágoslik mindenkinek az arca.

— Mindörökké ammen...

És nézi, lesi a falu népe az öreg minden mozdulatát, ahogy leül, enyelg fiatal menyecskével, csettint az ujjal, szemére húzza a kalapját és odaböfö felre, hegyesen:

— A pfönét...

A partnerek: hálás közönsége; együtt él, egy szív vele. Mindenkit odavonz, in a mágnes és rajta keresztül virágzik lombosodik a nagyszerű darab. A tisz szavak csengenek, a pompás fordulatok váltakozó események ott rajzolódnak szemünk előtt, ahogyan azt zseniális képzelőjük Pálffy-né Gulácsy Irén, segítségével aranytálcáján elébünk hozta.

Most szüreteljük le a pazar és gadyümölcsöket. Az asztal már dúsan kott: a legnagyobb erdélyi magyar fejedelmi ajándékaival termékenyítő lem nemes kincseivel, amit dúskálva, zusként dobál szét az este mindenki mára. Az asztal már készen pompáz dereng a fény körülötte, kipirult ovülekeznek. Egy nagy, mélységes, várokozásnak elektromos árama fesz levegőt. Egy rég nem látott ünneplé diadalmas viharja dühörög előre. Nyik kárpit nehéz, bársonyos és tapsok oájában áll egy győzelmes asszony...

— Bajadér. A békeidők régi szép napjaira vissza az idény legnagyobb operett slágere, Imre Bajadér című darabja, amely gyönyörű jével, pazar kiállításával és a szereplők tölművészi játékaival osztatlan sikert aratott. Azrett főszerepeit szombaton és vasárnap este itér Böske, Kovács Kató, Tolnai, Gróf Laci, Hén, Perényi és Stoll játszik. A babatáncban Pattany a keleti táncban Horváth Marietta járulnak hoz többi szereplő sikeréhez. A zenekart Szatmárnagy vezényli.

— Váloperes hölgy. Vajda Ernő ötletes és szlemtől sziporkázó vigjátékát, a Váloperes hettőn játsza harmadszor a színház kiváló viettegyüttese. Az utolsó évek e legnagyszerűbb tékának főszerepeit Jósika Mici, Körösi Juci, és kés Ila, Gálfi Anna, Tóth Elek, Kiss Gyula, Pattanyus játszik. A darab nagyszerű elől Tóth Elek kiváló rendezői érdeme.

— Délutáni előadások. Szombaton délután először Zerkovitz nagyszerű operettjét, az Amadarat Pintér Böske, Erényi Böske, Gróf Laci, tényi, Madas, Pattanyussal a vezető szerepbe Vasárnap délután pedig a legmulattatóbb éneke hózat, az Éjkirálynője kerül előadásra a vezető repekben Pintér Böske, T. Pogány Janka, Kés Ila, Gálfi Anna, Tolnai, Madas, Stoll, Perényi Pattanyus és Kornai a főszerepekben. A zenek Szatmári karnagy vezényli.

Tőzsdei jelentések

Bukarest, május 10. Zárlat: Páris 1384, London 964, Newyork 20 Róma 1020, Zürich 3780, Prága 620, 2980, Berlin 60, Budapest 4.10.

Valuták: Márka 80—85, font 90—975, frank 1390—1400, svájci 3780—620, lira 1000—1010, dinár 210—211, oszák 30—30 fél, magyar 380—400, szokol 620.

A zürichi és budapesti tőzsde a napi ünnep miatt zárva volt.

MOZI

Az Igazság, Zola filmdrámája a moziban. Az Emberi Komédia sorozatába az Igazság magasodik ki mara-
ndón. Pascal de Fondare gróf belesze-
sít bankár feleségébe, a bankár vi-
nyagilag tönkreteszi a gróft. A
halva találják s a gróf felesége
akarja menteni s vállalja a gyilkossá-
g mikor megtudja, hogy az ura meg-
gyilkosnak nevezi. Itt kezdődik az
szá kiderítése, amelynek folyamán a
ét minden titka feltárul a néző előtt.
hérvonásos megrendítő drámában a
zerpet Emmy Lynn, a Comedie Fran-
se lághírű művésznője játsza s va-
divatrevüt mutat be. Az előadás
9 órákor. Jegyelővétel d. e. 11-től
Esti pénztárnyitás fél 8 órákor.

„Kék róka“ Dorian Filmszínház. A
beállott meleg idő hatása ma csak
ilyen nem tapasztalható: a Dorian
színházban. Egyrészt azért, mert a vil-
szellőztetőgép állandó kellemes le-
őtsinál, másrészt pedig a kitűnő mű-
ügy vonza a közönséget, mint a fő-
zók derekán. A vonzóerőt a „Kék róka“
Ferenc filmműve képviseli, mely
olijára látható a Dorian Filmszín-
házban.

Texas Jack, a haramia az Apolló-
Amerika északi részében játszódó
cowboy történet. A főszerepben
Jus Fairbanks, aki joggal tartozik
a legnépszerűbb színészek közé.
tarányos kedélye, behizelgő egyéni-
sedves bonhomija mellett nagy-
trükkjei és bravurjai is segítségére
a közönség szeretetének megszer-
és. Az előadások a mai naptól kezd-
aneleg időre való tekintettel 6 és 9
kezdődnek.

SPORT

re elkészül az új sport-pálya

„Nagyvárad“ sokszor hangoztatta, hogy a
városi sportter nem méltó a fejlett nagy-
sposzthoz. Ha vidéki egyesületek fordultak
nagyvárad pályán, mindig restelni való a
tribün, a göröngyös pálya. A vasárnapi vá-
mérkőzések pedig bebizonyosodott, hogy a
pályán még városközi mérkőzéseket is alig
het rendezni, amíg Kolozsváron és Temesvá-
pálya nemzetközi mérkőzések lejátszására is
alkalmas. Nagyváradon sem a város, sem az egye-
nem akarják elfogadhatóan rendbehozni a
pedig a meccsek nagyon szépen jövedelmez-
utna bőven felszerelésre, páholyrendbeho-
egy alapra, amelynek célja ifjúsági játéko-
velése és még sok mindenre. De nálunk az a
ok, hogy a mérkőzések jövedelme kifürkészhe-
helyeken tűnik el s a Sporttér marad a ré-
be.

arkuc ur, a Marmarosch Bank igazgatója
elátta, hogy új pályára van szükség. Lelkes
omber, aki felajánlotta szolgálatait a Stadion
megalakításánál. Tervezetét el is készítette,
mel a legutóbbi közgyűlés elé került. A tervezet
zer leíról szól, amely összegből 300 ezer leit
artált Markuc igazgató, hogy kölcsönképpen
melzerzi bankjától.

pályára a NAC-nak elsőbbségi joga van,
azovíul bevonják az Egyetértést is nagyobb
ami érdekeltséggel. A pályát a Kommendáns-
rét fogják felépíteni teljesen modern követelmé-
nynek s már az őszi bajnoki forduló mérkőzései
ottognak lejátszódni. Minden sportért lelkesedő
em csak örülni tud a tervnek, csak valósuljon
is meg.

Élet a halálban

Regény.

26

Írta: Bónyi Adorján.

— Szomszédotokban? Mióta?
— Már van vagy két hete. Nvaral.
— Nyaral? Márciusban?
— Azt hát. A feleségével.
Csákány nagyot nézett. Most hallotta
először, hogy Róbertnek felesége is van.
— Finom uri népek azok, kérem szé-
pen, — mondta a gyerek nekibátorodva.
— De az a bácsi ugye nem igen van
otthon? — kérdezte Csákány.
— Nem mozdult az el hazulról sehova,
amióta itt vannak.
Hm. Nem mozdult el sehova két hét
óta. Csákány éppen eleget tudott. Zsebébe
nyúlt, pénzt nyomott a gyerek markába.
— Jól van, öcskös. Ez mind a tiéd.
Csak el ne mond a bácsinak, hogy valaki
kérdezősködött utána.

A gyerek tátott szájjal bámulta, míg
csak be nem szállt az autójába.

Csákány kiverte fapipáját, kitisztotta,
jól megtömté, rágyújtott. Akkora füstött
fújt szét hirtelen, hogy az egész kocsi ben-
seje füstbe borult.

Egyszer-kétszer megcsóválta, aztán el-
mosolyodott. És jóízűen mosolygott ha-
záig.

Az üzemben már robogott, tajtékozott
és dübörgött az élet és a munka. Csákány
legelőször is elintézte a legsürgősebb ügye-
ket, miket a titkárja elébe terjesztett.

Aztán betelefonált a bankjának. Nem
jelentkezett ott tegnap vagy ma reggel
valaki, egy ilyen és ilyen összegű csek-
kel?

— Nem. Még nem.

— Rendben van. Ha a csekket valaki
be akarná váltani, szíveskedjenek nekem
nyomban ide telefonálni és halogassák a
kifizetést vagy tíz percig. Tíz perc elmul-
tával a csekket ki lehet fizetni. Természe-
tesen, az a pár pernyi halogatás ne tör-
ténjek feltűnő módon. Semmiféle vissza-
élés vagy büntetendő dolog nem történt,
ilyesmiről nincsen szó.

— Minden úgy fog történni.

Csákány folytatta a munkáját. Csak
az autóját rendelte a kapu elé, indulásra
készen. Tizenegy óra tájban megszólalt a
telefon. A bank jelentkezett.

— Egy fiatal hölgy van itt. A csekket
átvettük. Tíz perc múlva ki fogjuk fizetni.
— Köszönöm — mondta Csákány és
egy perc múlva már az autójában ült.

Az óráját a kezében tartotta. Három
perc telt el, megérkeztek a bank elé. Csá-
kány szemközti oldalon állította meg az
autót, a bank bejáratával szemben. Fel-
gyűrte kabátja gallérját, behúzódott a sa-
rokba.

Még öt perc. Még három. Most letelt
a tíz perc. Most veszi át a pénzt. Míg az
emeletről lejön, míg a pénzt elteszi, míg
a kapun kilép... lássuk csak.

Végre megpillantotta a sötét ruhát, a
vidám szőke haját, a kis kalapot, az egész,
kicsi teremtet: Meyer Ilonkát. A lány
könnyedén lépett ki a kapun, egy pillá-
natra összehúzta a szemét, elvakítva a
napról, aztán gyors lépésekkel nekivágott
az utcának.

Csákány várt egy kicsit. Aztán ki-
szállt a gépkocsiból.

— Haza mehatsz — mondta a sófför-
nek.

És elindult a lány után.

Egy kicsit mulatott magán, amint vi-
gyázva és figyelve haladt egy nő nyomá-
ban, tulajdonképpen egy ismeretlen nő
nyomában, mint egy ráérő aszfaltbetyár.
Ő, Csákány Gábor, délelőtt, a legnagyobb
munka idején.

De valami egészen határozott sejte-
lem élt benne, hogy ezen a nyomon, ezek-
nek a vékony lánycipőknek a nyomán el-

jut oda, ahhoz, aki életének mégis csak
egyik legjelentősebb problémája: a régi
gyilkosság áldozatához, annak a fiához,
egy emberhez, akinek ő szörnyűségesen,
öröklötten adója.

Maga se tudta volna megmondani,
mért gyanítja ezt, amikor semmi egyforma
szál, semmi látszólagos összefüggés a gyü-
rűs kislány és a közt a hidon történt jele-
net közt nem volt. Érezte ezt, szímatból és
az ő szímatja, mint az egész ember is, ál-
latian ép és egészséges volt.

A lány gyalog ment, gyalog a napban.
nem sietett, egyenletesen, frissen ment.
már a járásában is benne volt lény: a de-
rű és gyermekség. Néha megállt egy ki-
rakat előtt, ahol szép asszonyholmik vol-
tak kitéve, ha valaki most közelről nézte
volna őt, láthatta volna, hogy a nézelődé-
sében csak kíváncsiság és csodálkozás van.
a fényes dolgok bámulata, de semmi,
semmi vágyódás sem.

(Folyt. köv.)

Perfect román-magyar

gép és gyorsíró

azonnal alkalmazást nyer-
het. — Ajánlatok személyesen
beterjesztendők a VÁROSI
VILLAMOSMŰHOZ.

Hirdetmény.

A nagyvárad Városi Vasut ezennel közzé-
teszi, hogy 1923 május hó 15-én délután 3
órákor a Nagyvárad Vásártér állomáson a
Nagypiac-téri raktár helyiségében egy waggon
korpa, mely 272 zsákból áll, fog elárvereztetni.
Az áru a legtöbbet ígérő félnek fog el-
adatni.

Oradea-Mare, 1923. május 10-én.

Nagyvárad Városi Vasut R. t.

„Reclama“ No. 2978

Kerestetik

ügyes kézi- és gép-
varró fűzőkészítő
koszt-, lakással és jó fizetéssel

Cim:

Corsete Femina 12 Regala, Bucuresti.

Érdeke

minden eladónak, hogy fe-
hérműit, ágyhuzatait,
lepedőit, asztalműit, tö-
rülközőit, mindenféle dísz-
tárgyait, régiségeit, ezüst-
jett, porcellán és üveg szer-
vizeit, függönyeit, szőnye-
geit, szőrmebundáit, bármí-
lyen értéktárgyait nálam
értékesítse, mert összeköt-
tetéseim révén bámulatos
magas árat tudok elérni.

Szász, Rákóczi-ut 30.

Makulatura papir

15 métermázsza különként
8 leiért nagyban és kieszín-
ben kapható a

Hegedűs

Hirlapirodába

Mészáros és henteseknek kiválóan alkalmas.

Egy szó ára 1-50 forint, csomagolt példányok kint, a fenti árakhoz képest 20% kedvezményesen, de az adó megfizetésével együtt legkevesebb 15

Waisz G
közvetítő iro
Nyomda-u.